

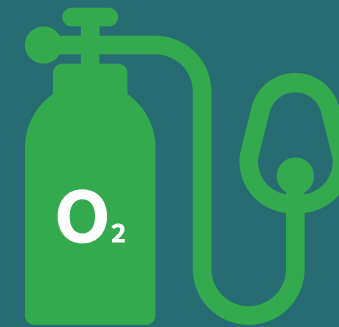
SHSKUK BLEU OKSIGJENIN MË SHTRENJTË NË DY AKTIVITETE TË PROKURIMIT

Instituti Demokratik I Kosovës është degë e
Transparency International për Kosovë

Misioni i KDI-së është mbështetja e zhvillimit
të demokracisë pjesëmarrëse dhe luftës
kundër korrupsion përmes promovimit të
transparencës, llogaridhënies dhe integritetit
në të gjitha nivelet dhe sektorët e shoqërisë

OKSIGJENI

Gjatë periudhës së pandemisë COVID-19, një nga produktet që është përdorur më së shumti, është oksigjeni (në formë të gazët dhe atë të lëngshme), i cili është përdorur për trajtimin e pacientëve të shtrirë në spitale. Përderisa para pandemisë, kërkesa për oksigjen ka qenë më e vogël, gjatë pandemisë kërkesa është rritur për disa herë

SHSKUK bleu oksigjenin më shtrenjtë në dy aktivitete të prokurimit

Gjatë periudhës së pandemisë COVID-19, një nga produktet që është përdorur më së shumti, është oksigjeni (në formë të gazët dhe atë të lëngshme), i cili është përdorur për trajtimin e pacientëve të shtrirë në spitale. Përderisa para pandemisë, kërkesa për oksigjen ka qenë më e vogël, gjatë pandemisë kërkesa është rritur për disa herë.

Mëposhtë janë analizuar dy procedura të prokurimit ku Shërbimi Spitalor Klinik dhe Universitar i Kosovës (SHSKUK) përmes disa vendimeve ka bërë që të paguajë më shtrenjtë oksigjenin.

SHSKUK në fillim të pandemisë, në vitin 2020 lidhi kontratë (numri i prokurimit 00220-20-312-1-1-1) me kompaninë me kompaninë Medical Group për Furnizim me oksigjen për

inhalim për përdorim në menaxhimin e hipoksisë. Çmimi i kontratës për një kilogram oksigjen ishte 1.68 euro dhe në total kontrata parashihte që të porositeshin 485,736 kg. Pasi kontrata ishte e tipit të kontratës kornizë lejohej që të porositeshin deri në 30% më shumë sasi. Kontrata u nënshkrua më 6 maj 2020. Mirëpo vetëm dy muaj më vonë, më 23 korrik 2020, SHSKUK nënshkruan një kontratë tjetër përmes procedurës së negociuar (nr. i prokurimit 00220-20-3783-1-1-5) me kompaninë Medica, për furnizim të njëjtë, mirëpo këtë herë me çmim 2.01 euro për kg oksigjen. Sasia që është porositur përmes kësaj kontratë është 44,250 kg. SHSKUK për këtë sasi ka paguar 88,942.50 euro. Mirëpo ka mundur që të njëjtën sasi ta porosisë përmes kontratës që kishte me kompaninë Medical Group. Diferenca prej 0.33 euro në

çmim (2.01 – 1.68) bën që për sasinë e porositur të ketë një dallim në çmim prej 14,602.50 euro. Pra, sikur SHSKUK të porosiste oksigjenin përmes kontratës me çmim më të lirë do të kursente 14,602.50 euro. Arsyet pse ka ndodhur që të ketë dy kontrata të njëjta mund të jenë të ndryshme, mirëpo një nga arsyet ka mundur të jetë që kompania nuk ka qenë në gjendje të përballojë kërkesën dhe është dashur edhe një kompani tjetër që të mbulojë këtë kërkesë. KDI ka parë disa komunikime përmes email të spitaleve rajonale me SHSKUK e ku shprehet brenga e madhe që nuk kanë furnizime të mjaftueshme me oksigjen, në kohën kur numri i rasteve me COVID-19 ishte shumë i lartë. Në dosje të tenderit të tenderit me procedurë të hapur, SHSKUK ka vendosur afatin e liferimit 3-5 ditë, mirëpo nuk ka vendosur se sa do të jetë sasia minimale që duhet të liferohet brenda 24 orëve ose brenda javës (këtë gabim e ka përmirësuar në tenderin me procedurë të negociuar, e ku ka specifikuar se sa duhet të jetë sasia minimale që duhet të liferohet brenda javës). Një gabim në dosje të tenderit, pra mosspecifikimi i sasisë minimale që duhet të liferohet brenda një periudhe të caktuar,

ka bërë që të lidhet edhe një kontratë tjetër për të njëjtin furnizim, por me çmim më të lartë. Për të marrë shembull se sa është i rëndësishëm specifikimi i sasisë minimale, mund të merret kontratë për prodhim të dokumenteve të gjendjes civile. Kompania e kontraktuar e ka ditur paraprakisht në dosje të tenderit sasinë e kërkuar, dhe sasinë që duhet të liferohet çdo muaj. Nëse kompania nuk do të kishte kapacitet të prodhimit për sasinë e kërkuar mujore, atëherë me siguri nuk do të ofertonte.

Ndërsa aktiviteti tjetër i prokurimit i analizuar ka të bëjë me oksigjenin e lëngshëm. SHSKUK më 1 prill 2021 publikoi aktivitetin e prokurimit "Furnizim me oksigjen medicinal për nevojat e SHSKUK" me numër të prokurimit 00220-21-1709-1-1-1. SHSKUK planifikoi të blinte 5.2 milion litra oksigjen, ndërsa vlera e parashikuar e tenderit ishte 2.44 milion euro, ndërsa vlera e parashikuar për një litër oksigjen ishte 0.47 euro. Kontrata paraprake, ishte lidhur me çmim të njëjtë 0.47 euro, me kompaninë Medical Group. Në aktivitetin e prokurimit morë pjesë tre operatorë ekonomik:

Operatori Ekonomik	Çmimi i përgjithshëm (në euro)	Çmimi për litër (në euro)
Medical Group SH.PK	1,976,000	0.38
Liri – Med SH.PK	2,392,000	0.46
NPT Medica	1,924,000	0.37

Ofertat e dhënë në tenderin 00220-21-1709-1-1-1

Sipas raportit të vlerësimit të tre operatorët ekonomik u cilësuan të përgjegjshëm dhe për kontratë u rekomandua, OE më i lirë, NPT Medica që ka ofertuar me 0.37 euro për litër. Raporti i vlerësimit është nënshkruar nga tre anëtarët e komisionit, por jo edhe nga Zyrtari Përgjegjës i Prokurimit (Drejtori i Zyrës së Prokurimit). Sipas Rregullave dhe Udhëzuesit Operativ për Prokurim Publik (RRUOPP)¹, Zyrtari Përgjegjës i Prokurimit (ZPP) merr vendim përfundimtar sa i përket dhënies së kontratës. ZPP mund të pranojë rekomandimin e komisionit të vlerësimit apo ta refuzojë atë. Nëse rekomandimi refuzohet, atëherë ZPP duhet të tregojë

me shkrim arsyet e refuzimit. Pasi ZPP nuk ka nënshkruar raportin e vlerësimit, kuptohet që ai ka refuzuar rekomandimin e Komisionit të Vlerësimit. Por nuk ka ndonjë dokument, ku ZPP ka dhënë arsyetimet e tij për refuzim.

Megjithatë, tenderi u anulua pas kërkesës së datës 4 qershor 2021 të bërë nga Barnatorja Qendrore. Sipas BQ, pas zvogëlimit të rasteve me COVID-19 është zvogëluar edhe kërkesa për oksigjen medicinal. Përmes kërkesës me numër protokoll 4195, BQ kërkoi nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA), që në këtë rast është Drejtori i SHSKUK që

¹ Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ për Prokurim Publik, Neni 40.13
<https://e-prokurimi.rks-gov.net/HOME/Documents/Legislation/Rregulloret/shq/A01%20Rregullat%20dhe%20Udh%C3%ABzuesi%20Operativ%20p%C3%ABr%20Prokurimin%20Publik.pdf>

të anulohet procedura e prokurimit. Anulimi i kësaj procedure do të nënkuptonte që do të vazhdohej të bëheshin porosi me oksigjen me kontratën aktive në atë kohë (kontrata me OE Medical Group, me çmim 0.47 euro për litër), por që në muajin qershor 2021 kishte arritur në rreth 84% të sasisë së shpenzuar. Përfundimisht më 16 qershor 2021, publikohet Njoftimi për Anulimin e aktivitetit të prokurimit.

Mirëpo i gjithë procesi që nga publikim i tenderit e deri te anulimi ka kaluar me vonesa të panevojshme, në kohën kur çmimi i ofertës më të lirë ishte për 0.10 euro më i ulët se çmimi i kontratës aktive. Më poshtë është dhënë kronologjia prej publikimit të njoftimit për kontratë e deri te anulimi i tenderit:

- Njoftimi për kontratë është publikuar më 1 prill 2021
- Afati për dorëzimin e ofertave ka qenë 26 prill 2021
- Komisioni i vlerësimit është formuar më 17 maj 2021
- Raporti i Komisionit të Vlerësimit ka përfunduar më 19 maj 2021
- Kërkesa për anulim të tenderit është bërë më 4 qershor 2021
- Kërkesa ka arritur në Zyrën e Prokurimit më 14 qershor 2021
- Tenderi është anuluar më 16 qershor 2021

Siç mund të vërehet që nga momenti kur janë dorëzuar ofertat (26 prill) e deri të anulimi i tenderit ka kaluar rreth 50 ditë. Sipas nenit 41.2 të RRUOPP, Komisioni i Vlerësimit të ofertave është dashur të formohet jo më vonë se pesë ditë pas hapjes së tenderëve, e ai është formuar 23 ditë pas hapjes së ofertave.

Zyra e Prokurimit nuk ka publikuar fare dokumentin B58 Njoftimi mbi Vendimin e Autoritet Kontraktues, e ku në të do të duhet të ishin arsyet për anulimin e tenderit si dhe Letrat standarde për tenderuesit e eliminuar. Pa letrat standarde dhe pa publikim të dokumentit B58, SHSKUK ua ka mohuar të drejtën e ankesës operatorëve ekonomik.

Aktiviteti i prokurimit është anuluar duke u bazuar në nenin 62.1.1 të Ligjit për Prokurim Publik, me arsyen se një shkelje e Ligjit aktual ka ndodhur ose do të ndodhë nëse vazhdohet me procedurën e prokurimit. Neni 62.1 i LPP thotë:

SHSKUK në fillim të pandemisë, në vitin 2020 lidhi kontratë (numri i prokurimit 00220-20-312-1-1-1) me kompaninë me kompaninë Medical Group për Furnizim me oksigjen për inhalim për përdorim në menaxhimin e hipoksisë.

Çmimi i kontratës për një kilogram oksigjen ishte 1.68 euro dhe në total kontrata parashihte që të porositeshin 485,736 kg.

1. Autoriteti kontraktues duhet të përfundojë atë aktivitet të prokurimit i cili nuk do të rezultojë në dhënien e kontratës vetëm për njërin nga arsyet:

- 1.1. një shkelje e ligjit aktual ka ndodhur apo do të ndodh në procedurën e prokurimit, e cila nuk mund të rregullohet apo të parandalohet përmes një amendamenti ligjor të kushteve të prokurimit, duke përfshirë edhe rastet ku një dispozitë e këtij ligji kërkon anulimin e aktivitetit të prokurimit.

Mirëpo vetëm dy muaj më vonë, më 23 korrik 2020, SHSKUK nënshkruan një kontratë tjetër përmes procedurës së negociuar (nr. i prokurimit 00220-20-3783-1-1-5) me kompaninë Medica, për furnizim të njëjtë, mirëpo këtë herë me çmim 2.01 euro për kg oksigjen. Sasia që është porositur përmes kësaj kontratë është 44,250 kg. SHSKUK për këtë sasi ka paguar 88,942.50 euro. Mirëpo ka mundur që të njëjtën sasi ta porosisë përmes kontratës që kishte me kompaninë Medical Group.

Diferenca prej 0.33 euro në çmim (2.01 – 1.68) bën që për sasinë e porositur të ketë një dallim në çmim prej 14,602.50 euro.

Sipas kërkesës së bërë nga Barnatorja Qendrore, shihet që nuk ka ndodhur asnjë shkelje e Ligjit aktual. Prandaj as SHSKUK nuk ka qenë në gjendje të tregojë se cili ligj është shkelur ose do të shkelje nëse do të vazhdohej me dhënien e kontratës për OE të rekomanduar. Në fakt mosvazhdimi me dhënien të

kontratës ka ndikuar që SHSKUK të humb një shumë të konsiderueshme të mjeteve financiare për shkak që çmimi për litër oksigjen i kontratës ekzistuese ishte për 10 cent më i lartë se i ofertës së OE Medica, në tenderin e anuluar.

Arsyeja për anulim, se kërkesa për oksigjen ka rënë mund të jetë e saktë, mirëpo gjatë muajit qershor 2021 vazhdimisht ka pasur raportime në media se varianti Delta është duke u përhapur me shpejtësi. Qendra për Kontrollin dhe Parandalimin e Sëmundjeve në SHBA (CDC)² në muajin qershor 2021 e ka klasifikuar variantin delta si VOC (variant of concern apo variant për shqetësim) dhe i cili po përhapej me shpejtësi më të madhe se variantet e mëhershme.

Mirëpo edhe pse është anuluar tenderi, gjatë kësaj kohe SHSKUK ka vazhduar të porosisë oksigjen me kontratën që ishte aktive. Vetëm gjatë muajit maj dhe qershor 2021 janë porositur 190,000 litra oksigjen. Ndërsa nga muaji maj e deri në muajin gusht 2021, kur është nënshkruar një kontratë e re duke përdorur procedurën e negociuar pa publikim të njoftimit për kontratë janë porositur 428,000 litra oksigjen. Pra përderisa tenderi është anuluar në qershor 2021, më 23 gusht 2021, SHSKUK ju ka dërguar ftesë tre OE për të ofertuar përmes procedurës së negociuar. Po të llogariten me çmimin e kontratës ekzistuese 428,000 litra oksigjen kanë kushtuar 201,160 euro, ndërsa nëse do të nënshkruhej kontrata me kompaninë Medica, kjo sasi do të kushtonte 158,360 euro (428,000 * 0.37). Diferenca në mes të dy çmimeve është 42,800 euro. SHSKUK e ka dëmtuar buxhetin e saj për 42,800 euro pasi nuk ka nënshkruar kontratën që kishte çmim më të lirë, mirëpo ka anuluar procedurën e prokurimit dhe ka vazhduar të bëjë porosi me kontratën ekzistuese që kishte çmim më të lartë për 0.10 euro për litër.

Më 27 gusht 2021, SHSKUK nënshkroi kontratë të negociuar me kompaninë Medical Group me çmim 0.36 euro për një litër oksigjen. Pra kjo kontratë, ka mundur të mos ekzistonte fare, sikur të lidhje kontrata në muajin qershor me kompaninë Medica, me çmim prej 0.37 euro.

Të dy rastet e analizuar më lart shpërfaqin një mos përgatitje dhe mungesë të analizës në SHSKUK. Në të dy rastet për shkak të veprimeve të gabuara oksigjeni është blerë më shtrenjtë, duke shkaktuar humbje në buxhet prej rreth 57,000 euro.

² [SARS-CoV-2 Variant Classifications and Definitions \(cdc.gov\)](https://www.cdc.gov/sars-cov-2/variant-classifications-and-definitions/)

|||||

|||||

